

ПРОГРАМ УДРУЖЕЊА ЉУБИТЕЉА ЖЕЛЕЗНИЦЕ

КУЛТУРНЕ И ИСТОРИЈСКЕ ВРЕДНОСТИ

Тежња је да се аутентичне железничке станице, вагони, сигнално-сигурносна опрема и остала аутентична железничка имовина сачувају у употребљивом стању или конзервишу. Тежња је да покретне музејске и историјске вредности остану у оном региону у којем су употребљаване у току експлоатације.

Удружење се залаже да културне и историјске вредности на железници постану део локалних и регионалних туристичких понуда, као и туристичке понуде Србије.

Осим културних и историјских вредности саме железнице, Удружење се залаже за мапирање природних, културних и историјских вредности у односу на железничке станице и стајалишта, информације на станицама и у возовима о истима, те преко целовитих пружања информација преко брошура, водича и интернета.

ПАРТИЦИПАЦИЈА СТРУЧЊАКА, ПРИВРЕДНИКА, ЗАПОСЛЕНИХ ЖЕЛЕЗНИЧАРА И ОБИЧНИХ ГРАЂАНА У ПРОЦЕСИМА ДОНОШЕЊА ОДЛУКА

Удружење тежи већем укључивању стручњака, привредника, и обичних грађана у процес доношења одлука, кроз јавне трибине, јавне увиде, семинаре, мирне протесте против по грађане штетних одлука, транспарентно информисање од стране самог Удружења, сакупљање и обраду примедби, предлога и жалби, заступање грађана и привредника пред институцијама и остале механизме деловања у оквиру грађанског сектора.

Један од начин укључивања стручњака, привредника, запослених железничара и обичних грађана је отворена политика чланства у Удружењу, као и развој система заједничког деловања свих заинтересованих страна у чланству. Јавни догађаји Удружења су такође начин да се заинтересоване стране укључе у процес развоја решења, која ће тежити најбољем задовољењу захтева и потреба свих заинтересованих страна.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ ИНФОРМИСАЊА

Сви званични документи Удружења, саопштења, извештаји су јавни и свима доступни под једнаким условима, након усвајања од стране Управног одбора или Скупштине удружења, зависно од врсте информације која се објављује. У оквиру јавног деловања, Удружење тежи конструктивној критици са предлозима, различитих могућих потенцијално бољих решења, а без вређања личности и професија.

Удружење се својим деловањем залаже и за туђе транспарентно и квалитетно информисање, а против скривања информација од јавног значаја. Удружење нарочито активно делује против ширења лажних информација о железници, ширења негативних информација о железници уз скривање целине проблема везаног за железницу и једнострано информисање од стране само

једне заинтересоване стране, уз медијско занемаривање осталих, потенцијално оштећених заинтересованих страна. Овакво медијско деловање ће бити везано искључиво за железницу, и железницама блиске теме.

Ради квалитетнијег информисања, и стварања праве слике о могућностима перспективи, визији железница и одрживог транспорта уопште, Удружење нуди стручну помоћ медијима, другим Удружењима и политичким странкама, институцијама и органима власти. Стручна сарадња Удружења са политичким странкама не значи подршку политичкој странци, и организација нити подржава, нити се противи и једној политичкој странци.

ПРИВРЕДА И РАЗВОЈ

Удружење се својим деловањем залаже за економски одржив привредни систем, смањење увозничке зависности од увоза фосилних енергената, смањење разлике између увоза и извоза, смањење националног дуга, повећање прихода од доласка страних туриста, привредни суверенитет у производњи и дистрибуцији основних животних производа и услуга за становништво Србије. Основни животни производи и услуге су храна, вода, енергија и транспорт, и Удружење се залаже да ови производи и услуге остану у највећој мери под контролом домаћих правних лица.

Удружење тежи да популарише и подржи системе јавног масовног транспорта путника као основе концентracије радних места и побољшања услова за запослење локалном становништву, основе за концентracију непривредних делатности попут здравствених, школских и спортских, те основа за развој туризма без нарушавања саме туристичке вредности масовним присуством аутомобила.

РОБНИ ТРАНСПОРТ

Када је у питању слободно тржиште робног транспорта, Удружење подржава слободно тржиште под условом да друмски транспорт робе плаћа пуну цену транспорта. У ту цену је урачунато: унишавање путева тешким и претовареним возилима, трошкови саобраћајних незгода, лечења болести изазваних продукцијом сагоревања, уништење квалитетног пољопривредног земљишта у околини прометних друмских саобраћајница. У оквиру слободног тржишта, Удружење се противи монополу, који подразумева да једна компанија у неком региону превози више од 50% робе, или да на нивоу државе превози више од 25% робе. Изузетно, у случају да дође до потпуног отварања слободног тржишта транспорта и уласка великих компанија из Европске Уније, Удружење ће се залагати за укрупњавање домаћих предузетника ради повећања конкурентности на тржишту транспорта ЕУ.

Удружење пружа подршку развоја интермодалног транспорта и логистичких центара, развијаног на моделу јавно-приватног партнерства.

ЈАВНИ ПРЕВОЗ ПУТНИКА

Када је у питању тржиште путничког транспорта, Удружење се противи монополу локалних и регионалних аутобуских монополиста, и субвенционисању од стране локалних власти искључиво аутобуског превоза. У домаћем железничком путничком саобраћају, Удружење подржава формирање региона-

лних компанија за локални и регионални путнички превоз, формирање приватних компанија за путнички превоз железницом, и формирање мешовитих друмско-железничких оператера јавног путничког саобраћаја. Унутрашњи јавни путнички саобраћај мора бити најмање 50% у оквиру државних предузећа за превоз путника у Србији.

У оквиру стратегије јавног саобраћаја, Удружење се залаже да железнички транспорт путника буде основа јавног транспорта путника, а аутобуски и минибус превоз допуна система транспорта путника железницом. Удружење се залаже за стратегију интеграције свих видова јавног путничког саобраћаја, као и интеграцију јавног саобраћаја са бициклическим саобраћајем, пешачким саобраћајем и стационарним друмским саобраћајем у зони терминала јавног саобраћаја. Интеграција подразумева усклађивање редова вожње због преседања, упрошћен и јединствен тарифни систем, уређеност терминала тако да преседања буду што лакша, информационе сервисе који пружају информације о свим видовима јавног превоза и могућностима преседања.

У међународном путничком саобраћају, Удружење се залаже за успостављање и одржавање сталних директних линија са главним градовима суседних земаља, али и за успостављање директне железничке путничке везе Београда са свим милионским градовима у кругу 1200 километара од Београда. Основни принципи на којима се мора заснивати свака међународна железничка путничка линија са више од 4 или више пари возова дневно је један воз-једна компанија и једна компанија може одржавати највише 50% полазака на одређеној линији.

ИНВЕСТИЦИЈЕ И ИНФРАСТРУКТУРА

Удружење окупља експерте из области саобраћаја, грађевинарства, архитектуре, економије и осталих релевантних професија ради учешћа у стварању развојних пројеката, конструктивној критици већ постојећих.

Удружење захтева од државе Републике Србије да прихвати материјалну одговорност за одржавање своје и друмске, и железничке инфраструктуре. Приликом одређивање расподеле буџета за одржавање инфраструктуре, Удружење захтева од државе да у буџет укључи све регионе и све видове саобраћаја.

По питању инвестирања у нову инфраструктуру, Удружење се залаже за минимално 40% средстава за нову инфраструктуру буде намењено железницама. По питању друмског саобраћаја, Удружење се залаже за рестандардизацију, планирање простора за пешачки саобраћај, бициклически саобраћај и саобраћај пољопривредних возила приликом изградње и реконструкције путева, уређење пролаза испод и прелаза изнад главних друмских или железничких саобраћајница у складу са стварним потребама становника у близини транзитне саобраћајнице.

Удружење захтева од надлежних одржавање путно-пружних прелаза у исправном стању, обезбеђивање довољно обезбеђених прелаза за друмски саобраћај, бициклически саобраћај, пешачки саобраћај и саобраћај пољопривредних возила. Удружење захтева од надлежних да се приликом одређивања локације и врсте прелаза преко пруге консултује локално становништво, односно корисници тих прелаза. Приликом ремонта или реконструкција пруга, или изградње нових пруга које пресецају насеља, Удружење захтева од надлежних институција да се обезбеде обезбеђени прелази за пешаке и бициклисте сваких највише 500 метара у насељеном подручју.

Удружење захтева од власти јавне расправе и дискусије око великих пројеката, увид у исте, детаљна образложења студија оправданости и начина на који се долазило до очекиваних ефеката инвестирања. Удружење захтева да се приликом разматрања инвестирања и у студијама оправданости не заобилазе: трошкови саобраћајних незгода, трошкови нарушавања животне средине, трошкови застоја, ефекти на балансирање увоза и извоза, ефекти на стабилност економије, енергетска ефикасност одређеног вида транспорта, стварна материјална доступност одређеног вида транспорта становништву, ставови локалног становништва које може бити оштећена страна, без обзира о колико малом насељу да је реч.

ЕНЕРГЕТСКА ПОЛИТИКА

Складно томе да је Србија увозник нафте и природног гаса, а произвођач електроенергије, Удружење се залаже на веће ослањање и привреде и транспорта на транспорт заснован на домаћим енергентима. У оквиру саме железнице, Удружење се залаже за замену мање енергетски ефикасних техничких решења енергетски ефикаснијим, као и рационализацију саме организације рада зарад смањења непотребне потрошње енергије. Удружење се залаже за инвестирање у већу енергетску ефикасност унутар саме електропривреде, постављање соларних плоча на кровове железничких објеката, изградњу бицикличке инфраструктуре ради смањења употребе аутомобила, одржавање и унапређење политике квалитета јавног превоза како би се смањила употреба аутомобила.

Када су у питању инвестиције у инфраструктуру, Удружење се залаже за даљу електрификацију и веће учешће електричне вуче у целокупној вучи.

ОБРАЗОВАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧАРА

Сложеност железничког система захтева образован и стручан кадар. Стога, Удружење тежи да кроз екскурзије, размене студената, праксе, семинаре, трибине, јавна предавања, курсеве образује не само железничку струку и железницама блиске струке, него и новинаре, економисте, политичаре и остале професије које својим ставовима и одлукама могу утицати на железнице и ставове о железницама у јавности.

Осим подршке непосредном трансферу знања, Удружење тежи да побољша квалитет садржаја доступних на интернету, сакупља књиге и периодику и омогућава бољу доступност исте.

Издавачка делатност, односно издавање књига и часописа од стране Удружења такође доприноси квалитетном образовању железничара.

У оквиру своје образовне делатности, Удружење, за разлику од класичног образовног система, тежи да развија обзирност, разумевање међу струкама, толеранцију, поштовање туђих ставова и културу комуникације, отвореност струке, и уопште холистички приступ, који на железницу гледа као на део шире целине.

РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Удружење захтева од институција равномерну расподелу расположивих возних средстава за регионални и локални путнички саобраћај по регијама. Равномерност подразумева да средства буду распоређена у складу са обимом

транспортних захтева у одређеним регијама, и суфинасирањем од стране локалне и регионалне власти.

Чак и уколико локална и регионална власт одбија да прихвати материјалну одговорност за јавни путнички саобраћај, Удружење се залаже да свака пруга, на којој је могуће безбедно одвијање путничког саобраћаја, има најмање 3 пара локалних путничких возова суфинасираних од државе.

Када су у питању насеља удаљена од железнице, Удружење се залаже за постојање аутобуских линија интегрисаних редом вожње и тарифском политиком са железницама, а до најближег регионалног центра, односно везом удаљеног насеља и најближег регионалног аутобуског терминала у непосредној близини железничке станице.

Преко регионалних група у самој организацији, Удружење тежи да одржи присутност и активност у свим регијама Србије.

Удружење се залаже да се успостави систем минималних стандарда одржавања постојећих регионалних пруга чак и уколико обим саобраћаја не оправдава њихово одржавање са чисто економског аспекта. Одржавање одређене регионалне пруге значи одржавање живота у тој регији, и очување предуслова за развој те регије.

ОЧУВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Удружење се залаже за економичан транспорт рециклажних сировина, формирање логистичких центара сакупљања рециклажних сировина, смањење коришћења дрвених прагова натопљених креозитним уљима, топлотно уништавање корова спрема уништавања хербицидима, смањење моторног друмског транспорта, развој јавног система транспорта који мање загађује околину од индивидуалног моторног транспорта, локализацију пољопривредне производње...

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

У међународној сарадњи, Удружење се залаже против монопола, било домаћих или страних оператера, транспортни суверенитет, при којем ће већина саобраћаја у некој земљи припадати домаћим оператерима, за успостављање и развој директних дуголинијских нискотарифних железничких линија у путничком саобраћају, за интеграцију са кратколинијским друмским и путничким и робним саобраћајем, пограничне возове, стандардизацију железничких услуга и остале међународно релевантне стратегије.

У међународној сарадњи Међународна сарадња се може поделити на општу и регионалну међународну сарадњу. Под регионалном међународном сарадњом се подразумева сарадња са свим земљама некадашње СФРЈ и уопште свим државама регије Југоисточне Европе. Регионална међународна сарадња мора имати већи приоритет у односу на општу, уколико су ресурси, људски и финансијски ограничени.

ПОЛИТИЧКЕ ПАРТИЈЕ

Удружење љубитеља железнице од политичких партија захтева концензус:

- О постављању руководства на најодговорнијим позицијама у јавним саобраћајним предузећима, републичким институцијама у домена саобраћаја и транспорта искључиво на основу стручности и јавних конкурса.
- О укључивање грађана, стручњака и привредника приликом доношења важних одлука, планова и стратегија у домену саобраћаја и транспорта.
- О доношењу јединствене стратегије развоја енергетски, економски, социјално и еколошки одрживог транспорта, која се у начелу неће мењати са променама власти.
- Контроле и сузбијања монопола у јавном путничком саобраћају

ПОЛОЖАЈ И ПРАВА РАДНИКА ЖЕЛЕЗНИЦА

Удружење апелује на синдикате да се уједине, и створе синдикат или унију синдиката која ће заиста заступати већинско мишљење железничара, као и свих струка на железници.

Када су у питању штрајкови железничара, Удружење захтева да се у случају штрајка остане најмање 50% путничких возова, да се не отказују возови којима радници долазе на посао у јутарњој смени, и да се не укине ни један путнички воз који саобраћа на пругама са три и мање пари путничких возова.

Усвојено 28.октобра 2012. у Београду